

De virksomheder, som ønsker at gennemføre en strukturtilpasning eller produktionsudvidelse, vil i lighed med, hvad der er tilfældet for andre erhvervsvirksomheder, som undergår rationalisering og modernisering, få et voksende behov for kapital til såvel drifts- som anlægsfinansiering.

Selv om de bestående muligheder for anlægsfinansiering er ret differentierede, findes der en række virksomheder — navnlig mindre — for hvem det kan være vanskeligt at rejse kapital til såvel ordinære erstatningsinvesteringer som til rationaliserings- og udvidelsesinvesteringer. Endvidere må det antages, at nogle sektorer, som stilles over for kravet om en hurtig strukturtilpasning, i perioder vil få sådanne særlige finansieringsbehov, at de vanskeligt kan imødekommes gennem de ordinære finansieringskilder. Endvidere kan omstillinger, rationaliseringer og moderniseringer være behæftet med en sådan usikkerhed og risiko, at den fornødne finansiering vil være vanskelig at opnå, hvorved en hurtig økonomisk fremgang hæmmes.

På denne baggrund foreslår håndværkerkommissionen, at det beløb, der ifølge lov nr. 81 af 9. marts 1962 om lån til håndværk og mindre industri (folketingsstidende 1961/62: sp. 2138, 2605, 3167, 3238; A. sp. 863; B. sp. 269; C. sp. 261) har været til rådighed til udlån, forhøjes med 10 mill. kr. til 20 mill. kr. årligt. Til støtte for dette forslag har kommissionen anført, at lån i henhold til den gældende ordning har vist sig at have en væsentlig produktivitetsfremmende effekt, ligesom den forbehandling, de enkelte lånesager underkastes, bl. a. i de teknologiske institutter, har haft en ikke ubetydelig pædagogisk virkning. Endvidere har der kunnet konstateres et voksende behov for lån, som dels må ses på baggrund af den stigning i omkostningsniveauet, der har fundet sted siden 1962, dels i en tendens til, at de enkelte låneansøgninger omfatter projekter med større anlægsudgifter.

Kommissionen finder det rimeligt, at der samtidig sker en ajourføring af den i lovens § 2 nævnte rentesats fra 6 pct. p. a. til 7½ pct. p. a., og at adgangen til at gøre lånene afdragsfrie i de første 2 år udnyttes i videst muligt omfang, da der heri ligger en betydelig støtte netop for virksomheder, der er i færd med rationalisering og modernisering.

Handelsministeriet kan tilslutte sig det af kommissionen stillede forslag, idet man fra ministeriets side lægger vægt på, at den øgede økonomiske bistand kan medvirke til en produktivitetsfremmende omstilling af håndværket og den mindre industri. Dog har man bl. a. af statsfinansielle grunde ment, at det vil være hensigtsmæssigt at foretage en gradvis udvidelse af lånerammen, hvorfor det er fore-

slået, at udlånsbevillingen i finansåret 1970/71 forhøjes med 5 mill. kr. og fra og med det følgende finansår med yderligere 5 mill. kr. til i alt 20 mill. kr.

Endvidere har man i overensstemmelse med de af finansministeren ved forelæggelse af forslag til lov om Kongeriget Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltning (Folketingstidende 1966/67: sp. 2689) udtalte synspunkter, hvorefter der ved fremtidige lovrevisioner bør søges skabt hjemmel til, at hypotekbankens administration af statens udlån i videst muligt omfang finansieres gennem debitorbidrag, foreslået, at der ud over renten på 7½ pct. p. a. erlægges et administrationsbidrag på 0,2 pct. p. a. af hovedstolen.

Kommissionen foreslår endvidere, at sagsbehandlingen i forbindelse med lovens administration søges effektiviseret dels ved, at der træffes foranstaltninger til, at de enkelte andragender om bistand bliver bedre forberedt, dels ved en forenkling af den administrative organisation og procedure.

Administrationen af loven forestås i dag af Direktoratet for Egnsudvikling, jfr. handelsministeriets bekendtgørelse af 5. juli 1967. I henhold til lovens § 3 er der af handelsministeren til bistand ved behandlingen af de enkelte ansøgninger nedsat et udvalg, bestående af en formand, en repræsentant for handelsministeriet, en repræsentant for finansministeriet og en repræsentant for arbejdsministeriet samt et antal erhvervsrepræsentanter.

Handelsministeren har endvidere i henhold til § 3, stk. 4, udpeget et antal håndværkerrepræsentanter, for hvem de indkomne ansøgninger kan forelægges til udtalelse.

De enkelte ansøgninger sendes til udtalelse hos den lokale håndværkerrepræsentant, som efter et besøg på virksomheden afgiver en indstilling om lånesagen til direktoratet. Et ret stort antal sager af mere kompliceret teknisk og økonomisk natur forelægges i stedet for et af de teknologiske institutter, som afgiver en udtalelse om ansøgningens tekniske og finansielle perspektiver. Institutternes gennemgang af sagerne har værdi ikke alene for sagsbehandlingen, men også for den enkelte virksomhed, og resulterer ofte i økonomiske og tekniske ændringer i et projekt eller i forbedringer i driften af den pågældende virksomhed.

På grundlag af indstillinger fra håndværkerrepræsentanten eller vedkommende teknologiske institut udarbejder direktoratet det fornødne materiale til forelæggelse for håndværkerlåneudvalget, som derefter afgiver indstilling til direktoratet, der foretager den endelige ekspedition.

Denne fremgangsmåde foreslås ved en herpå sigtende lovændring forenklet, således at forbehand-